

V C
3422

h3

H 326, 20.

V c
3722

Fundamenta
&
RATIONES
CUR
REGEM
FERDINAN-
DV. M

Boëmi, Moravi, Silesij
& Lufatij

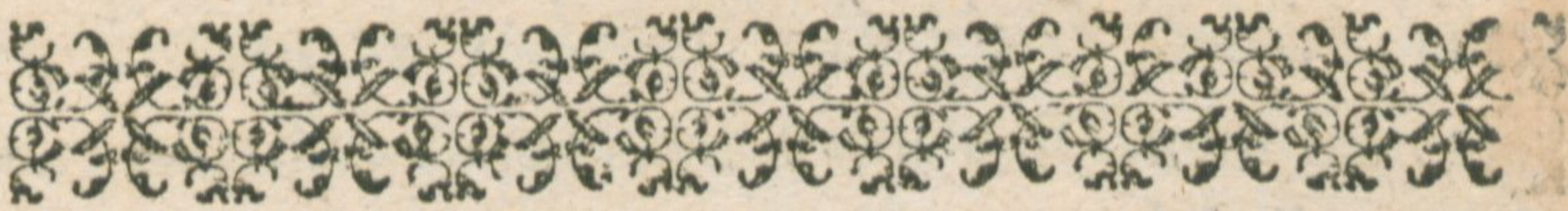
agnoscere non potuerint.

* * * *

* * *

ANNO M. DC. xix.

DLV RIMI HOC NOSTRO SE-
culo graviteneantur admiratione:
cur inclutum Bohemia Regnum,
una cum insertis Provincijs Mo-
ravia, Silesia, Lusatia superioris
& inferioris, Regem FERDINANDVM
antea Electum, & in Regiam Pragensem se-
de solenni solitoq; ritu coronatum nequa-
quam recipere, neq; eidem sese subijcere volu-
erit.

Verum si rationum momenta e verita-
tis arce deducta, omni affectuum & concepto-
rum praesudicio abjecto, cognoverint: facile in
toto hoc negotio mirari desinent: & manibus
pedibusq; in Boemorum, Moravorum, Sile-
siorum ac Lusatorum sententiam descen-
dent.

Principio autem caute diligenterq; tenen-
dum est: Regnum Bohemiae a multis retro se-

culis, his uti fruiq; sanctionibus ac privile-
gijs: ut nimirum liberam, omnibusq; impe-
dimentis solutam REGIS ac Domini sui ha-
beat electionem: quod e Boemorum Chroni-
cis, e multis Bullis Caesareis, e literis Regum
reversalibus, e vetustatis exemplis plurimis, a-
lijsq; documentis certissimis perspicuum est ac
manifestum.

Per liberam hanc electionem in Comitijs
generalibus institutam haudquaquam, sed per
media plane illegitima, per artes Mercuria-
lium unguentarias & per inventiones in Re-
gum electionibus omnino novas, & antea
inauditas atq; inusitatas BOHEMIAE Re-
gnum REX FERDINANDUS intrare
voluit: nempe per Adoptionem: qua ad Na-
turae similitudinem, Sacratissimi Imperatoris
quondam MATTHIAE filius esse debuit
FERDINANDUS: & simul in Regno Bo-
hemiae certissimus successor.

Hoc ne, Lector benignissime, est esse RE-
GEM per media ordinaria, per Regni & pro-
vincia-

vinciarum privilegia, per exempla priora,
per statuta, vulgatâ publicâq; consuetudine
recepta?

Atq; ut eô certius Rex FERDINAN-
DUS in sequentibus annor. decursibus liberam
Electionem Boëmiæ Regno & adnexis pro-
vincijs eriperet: Religionem Evangelicam
radicitus erueret: legesq; fundamentales
verteret & extirparet: cum Hispanor. Rege
Catholicissimo occultis machinationibus, sine
Statuum in Boëmiæ Regno notitiâ, sine eo-
rundem consensu, & voluntate, pacta in lu-
culentam consonantiam erexit: per qua, Re-
gni & provinciarum privilegia, Electionis li-
bertatem, immò jus Boëmorum omne explo-
dere voluit: inq; ijs assensu suo comprobavit:
ut Hispanorum Rex aliquando unâ cum suis
heredibus totâq; posteritate (sublatâ Ferdi-
nandi Regis lineâ masculâ mortalitatis lege)
in Regno Boëmiæ, hereditario jure, succe-
deret.

Hoc factum quam sit atrox, quam horren-
dum,

dum, quam abominandum, is facile dijudicare potest: cui vel saltim é longinquo absolutus Hispanorum dominatus est cognitus: quo nostrates aliquando ex inestimabili libertatis campo in perpetua servitutis pistrinum, ex lucidissimo Evangelicæ Religionis jubare in traditionum humanarum tenebras, ex Privilegiorum vireto amœnissimo in Hispanicæ inquisitionis paludem cum periculo conscientiarum & jacturâ animarum conijcerentur: Familia Germanicæ é Regio Casareoq; sanguine ortû originemq; ducentes jugo intolerabili subijcerentur: Electoratus Regno Boëmiæ adsignatus, extraneo Principi pateret, immò & Corona sceptrumq; Romani Imperij: hocq; modo aureæ bullæ fundamenta penitus everterentur.

Quid jam censes, Lector benignissime? ané hic in utramq; aurem dormiendum fuit Boëmis? musitandum Moravis? tacendum Silesijs? obticendum Lusatijs? Nonne rectè laudabiliterq; fecerunt omnes? quod populum
CHRISTIANI nominis uniuersum, & poste-
rita-

ritatem totam divino cincti munimine ex ima-
ginariâ Hereditate illâ Austriacâ, conjuges li-
berosq; nostros ex acerbissimâ Hispanorum ve-
xatione, templa atq; delubra, hanc pulcerrimam
carissimamq; patriam omnium nostrum ex fe-
dissimâ servitute, totam Boemiam ex cade
miserâ, bellorum incendio ac vastitate horribi-
lî eripere sint conati.

Verumposito, nequaquam autem concesso,
Regem FERDINANDUM vigore privile-
giorum, viâ ordinaria, & per omnes Regni
Statûs, ac provinciarum Ordines, Proceres ac
unanimi suffragiorum consensu esse electum,
solemnitèr coronatum, & homagio præstato con-
firmatum: quod tamen sub certâ conditione &
eventuali promissione factum est: quemadmo-
dum exjuramenti & Regiarum reversalium
formulâ cuiusvis videre licet: tamen Rex FER-
DINANDUS post Electionem & Corona-
tionem ita sese gessit: ut jam Coronâ Boemo-
rum Regiâ sit planè indignus.

Quemadmodum enim inter Regem & Re-
gnico-

gnicolas, adeoq; inter Magistratum & subdi-
tos evidens est relatio & reciproca obligatio:
ut si ex parte unâ debeaturs fidelitas & obedi-
entia, & ex parte alterâ necessariò requiratur
dictorum constantia & defensio: ita specia-
tim & expressè Rex FERDINANDUS pro-
misit: se Regium sceptrum gratâ memoria ac-
cepturum: se Regiam gratiam omnibus pro cu-
iusq; conditione ac placito exhibiturum: se
propensionem illam Regnicolarum in se gra-
tiosissimè repensaturum esse.

Hic verò quid facto ipso Rex Ferdinan-
dus prestitit? Bellum Religionis causâ in Boë-
miâ captum suis & consilijs & armis summo
conatu promovit: vivo adhuc IMPERATO-
RE exercitum suum é Stiriâ vocavit: transi-
tū pro militibus suis in conventu Statuū Mo-
ravicorum generali ipse postulavit, & impe-
travit: Statūs in Boëmiâ Evangelicos eodem
in conventu Rebelles nominavit: seq; ibidem
apertissimum hostem Evangelicorum statuum
in Boëmiâ declaravit.

Post

Post IMPERATORIS MATTHIAE
obitum Rex FERDINANDUS nondum
cessavit: sed plenis buccis ad arma conclama-
vit: omnem militem iurijurandi religione
sibi obstrinxit: apud exteros Principes Roma-
nae Religionis addictos auxiliatrices copias sum-
mo studio, diligentiaque summam quaesivit: pro
gratia Regiam Statibus Boemorum Evangelici-
cis omne odium, crudelitatem omnem, om-
nem sevitiam, Tyrannidem, omnem, magis quam
barbaricam aut Turcicam exhibuit illisque o-
mnibus extremum excidium minatus est.

Quando literae Regis reversales volunt: ut
Rex FERDINANDUS vivo IMPERA-
TORE MATTHIA a gubernatione o-
mni absterneat: tum Rex FERDINANDUS
regimini sese praefecit: consiliorum Praesidem
se constituit: omnia consilia direxit: CAESA-
RIS decisiones & decreta, suo pro arbitrio,
correxerit: ad bellum provehendum omnia me-
dia adhibuit: Militibus & supremo militiae
praefecto BUCOVIO quid faciendum, quid-

B

ve

Post

vé omittendum demandavit: & contra datam fidem se, ut Regem ac Dominum, IMPERATORE adhuc vivente, in re omni gessit.

Quando literæ Regis reversales omnium privilegiorum confirmationem requirunt: tùm Rex FERDINANDUS in eo unice laboravit: ut Privilegia omnia, per pacta cum HISPANORUM Rege erecta, per bella in hunc usq; diem armis proprijs & alienis protracta, per assecurationis media semper denegata, funditus everteret.

Si igitur Rex FERDINANDUS post coronationem hæc omnia singulis momentis cogitavit, hæc omnia peregit, hæc omnia factò ipso præstitit: manifestissimum est & alterum caput in literis Reversalibus: subditos nimirum in Boëmiæ Regno & adnexis Provincijs hoc casu, & rebus sic stantibus ad nullam fidelitatem, obedientiam nullam, nullam deniq; obsequij constantiam esse obligatos aut obstrictos.

Neq;

Neq̄ juramento Rex FERDINANDUS suo
satis fecit: quod Statibus in Bohemiâ, & ita
consequenter etiam adnexis provincijs solen-
niter præstitit: sed illud multis varijsq̄ modis
violavit.

Nam quando juramentum REGEM aper-
tè adstringit: ut Regionum omnium liberta-
tes immunitates & priuilegia defendat: tùm
Rex FERDINANDUS omnia priuilegia,
liberam Regis electionem confirmantia euer-
tere voluit: immò in Religionis negotio & li-
terarum Majestaticarum sanctione securita-
tem nullam præstitit; neque unquam præstan-
dam cogitavit.

Quando vigore juramenti REX Regno
detrahere plane nihil debuit: tùm Rex FER-
DINANDUS per pacta Hispanica sæpius
nominata Boëmiæ regno non partem aliquam
abstulit: sed integrum regnum cum adnexis
provincijs linea Hispanica, suâ decedente, o-
mninò tradidit: cum tamen regula Politico-
rum omnium sit indubitata & certissima:

B 2

nullum

nullum Regem in Regno liberè electio, sine notitiâ ac consensu Regionum aut Statuum quicquam alienando peragere posse: aut si clam cum Regionum præjudicio & periculo quicquam peregerit: Regem coronâ, sceptro, gubernatione sine ullo dubio excidisse.

Quando Rex FERDINANDUS in juramento suo promisit: se Boëmiæ regnum amplificaturû aucturumq;: tûm ille flamma, ferro alijsq; maximis bellorum difficultatibus terras hascè adflixit: magnam Boëmiæ & Moraviæ partem sine ullâ causâ legitimâ devastavit, & nullo crudelitatis genere prætermisso in solitudinem redegit: immò Regiones omnes militaribus direptionibus et deprædationibus liberas exposuit.

Quando Rex FERDINANDUS fidem dedit: se aucturum omnia, quæ ad Regni honorem, dignitatem, ac prosperitatem sint factura: tûm ille Boëmiæ statûs Rebellionis accusavit: eosq; magis, quam Turcico aut barbarico odio prosequutus est: & quidem, antequam rerum Boëmicarum moderamina caperet: antequam sa-
cra-

cratiS. Imperator MATTHIAS è vivis de-
deret: antequam vel minimum in se offensionis
paratæ crimen posset demonstrare.

Ex quibus omnibus clarum perspicuumq; fit
considerantibus: Regem FERDINANDUM pro-
pterea, quod juramento suo, suoq; promisso uti
quidem debuit non Regiè responderit, Boëmo-
rū Coronā sceptrōq; semetipsum fecisse indignū.

Quod & inde necessario sequitur: quando
juramenta & reversalia sub certis quibusdam
conditionibus præstantur: à Rege verò sic, uti
decet, non adimplentur: sed plurima, ut jam in
superioribus monstratum est, contra ea tentan-
tur & peraguntur: tùm & subditos non am-
plius esse obligatos: cùm tutò liceat ab obligatio-
ne recedere, ubi conditio non adimpletur.

Testimonium hîc perhibere potest nuncia
vetustatis ac veritatis, quæ est Historia: ex quâ
liquidò constabit: quando Reges pacta & jura-
menta violarunt: tùm & subditos à fide datâ
atq; obedientiâ debitâ sine ullâ perjurij infami-
æq; notâ recessisse: quod fecerunt Sueci, Poloni,
Galli, Angli, Scoti, Dani, Belgæ, Helvetij; im-

mò & ipsi Bohemi: cum Sacratissimus Imperator RUDOLPHUS II. Passavienses milites Pragam deduxisset: neq; tanta incendia, depredationes tantas, tāta latrocinia, facinora bellorū tanta, tantaq; damna ut jam FERDINANDUS Rex fecit, Boëmiæ Regno intulisset.

Nihil hīc dicemus de jure ipso: quo cautum concessumq; est: ut, si pars una à pactis recedat, & altera abijsdem licitè recedere possit.

Et quoniam Rex FERDINANDUS, ut in superioribus sufficientissimè expositū est, ipsis patris, juramento suo, suisq; reversalibus sese planè contrarium exhibuerit: ideoq; & subditi è suis partibus non amplius sunt obligati.

Si verò in eiusmodi casibus saltem subditi essent obligati, & dominus nequaquam: profectò juramentum esset summum summæ iniquitatis ac injuriæ vinculum.

Quandoquidem igitur Rex FERDINANDUS hæc omnia rationis magisterio non subjecit: sed infideles, malitiosos & iniquos consultores, itemq; execrabiles diabolicosq; Iesuitas in majori pretio & æstimatione habuit: quam tot fideles

les

les constantesq³ subditos: qui pro honore et gloria REGUM in Bohemiâ sanguinem, vitam, famam, fortunasq³ omnes liberalissimè exposuerunt & profuderunt: qui tot serijs obsecrationibus, tot subjectissimis obtestationibus, tot humilimis admonitionibus; qui tot Electorū, tot Principum, tot confœderatarū Regionum intercessionibus & interpositionibus planè nihil impetrare potuerunt: ideoq³ & subditis illis nihil iniqui nunc poterit imputari.

Neq³ Boëmiæ Statûs eã ob causam in reprehensionis notã incurrent: quod apud FERDINANDUM amicabilem compositionem non rogauerint: aut, quam inter regnum ipsum & adnexas provincias erexerunt, confœderationem FERDINANDO Regi confirmãdam debito modo non obtulerint: utrūq³ certè fuisset frustraneum.

Nam primò conventiones ac compositiones quæ tamen in confœderationis articulis nobis omninò sunt prohibita, itemq³ responsionum protractiones, Statûs Regni & Provinciales tam diu detinuerunt & retardãssent: donec à partibus

tibus Regis agmina militaria exterarum nationum cohortibus aucta & roborata, exercitui Boëmico ad hostes debellandos omnem occasionis commoditatem præcidissent: nostrates milites vi, armis, & dolo oppressissent & profligassent: tandemq; quod in votis optatisq; jam dudum habuerunt, nos omnes, liberos nostros, atq; posteritatem totam æterno servitutis iugo subiecissent: cum præsertim in his miserrimis persecutionum angustijs nulla fides pietasq; amplius apparuerit.

Deinde Regiones nullam planè spem, nullaq; securitatem habuissent: Regem FERDINANDUM confæderationis articulos, jam sæpe nominatos, confirmare voluisse aut potuisse.

Et quod noluerit, aut etiam non potuerit hoc præstare, docent horribiles persecutiones, exilia & ejectiones: quas in Stiriam exercuit contra omnes Evangelicos: quos Religionis odio planè inextinguibili è Rebus publicis exclusit, distraxit, segregavit: quos crudelissimis proscriptionibus patriam, aris focisq; expulit: quos deniq; carceribus, vinculis, compedibus alijsq; tormentorum

torum generibus ad necem usq̄, maceravit.

Probat hoc iuramentum Regis FERDINAN-
DI in regiminis paterni exordio praestitum: quo
sese religiosè obstrinxit ad Evāgelicos omni co-
namine extirpandos.

Ostendit illud ipsum aurei velleris iuramen-
tum: quod ad hereticorum eradicationē, et Ca-
tholica Pontificiaq̄, religionis exaltationem
provehendam unumquemq̄, adigit.

Idq̄, meridianā luce est indè clarius: quod Rex
FERDINANDUS totius orbis portēta et Regno-
rum omnium pestes Iesuitas, ubiq̄, terrarū pro-
scriptos in sinu quasi foveat: eosq̄, cum pessimis
illis consultoribus secum semper habeat: à qui-
bus haec omnia incommoda & calamitates pu-
blica ortum incrementumq̄, sumserunt: immò
qui adhuc manibus pedibusq̄, eò laborant: ut
Regiones hascè ad interitum extremamq̄, per-
niciem deducant.

Necq̄, in his omnibus Rex FERDINAN-
C DVS

Dus acquievit : sed tanto ardore, tam effuse,
tamq̄, immoderatis affectibus Iesuitas com-
plexus: ut etiam societati & ordini Iesuita-
rum (sicuti constans fama est) sese submiserit :
sine Hispanorum Regis, aliorumq̄ Principum
Catholicorum assensu & arbitrio hac in causâ
compositioni amicabili planè nihil tribuere,
sed vi summa, manuq̄, armatâ Rex esse, & per
crudeles machinationes, per bellicam, & seviti-
am, per incendia, per lanienas, per direptio-
nes & provinciarum devastationes regnan-
di initia facere voluerit.

Hinc Casarius quidam Consiliarius in præ-
sentiâ Legati cuiusdam Electoris hæc verba
in medium protulit: domum Austriacam sine
domûs Hispanicæ primogenituram habentis
consensu & voluntate nihil in Romano Im-
perio, nihil in ipsis Regnis, nihil deniq̄, in
provincijs peragere; alijsvè concedere posse.

Sed & propter Romani Pontificis futuram

excom-

excommunicationem Rex FERDINANDUS confederationis articulos adprobare aut confirmare non potuit.

In tantas enim angustias redactus est Rex FERDINANDUS: ut sine Sdencone Adalberto de Poppel, supremo antea in Regno Bohemiae Cancellario, sine Legato Hispanico, & sine nuncio Papali nihil planè proponere, nulla consilia inire, nihil certi in rebus peragendis concludere, nihil deniq; facto ipso perficere potuerit.

Nunquam igitur Rex FERDINANDUS confederationis articulos confirmasset: aut si hoc verbis, diplomatibus membranaceis & appenso sigillo vel etiam maximo fecisset: nunquam tamen eosdem bonâ fide & in rei veritate observasset.

Idcircoq; Status Regni & Provinciarum non ad Regis FERDINANDI promissa lubrica, sed ad supremum illud & caeleste auxilium

xilium cogitata sua direxerunt: & in testimo-
nium hinc adducere voluerunt conscientiam
illesam & illibatam, animor. integritatem,
& causa totius justitiam atq; bonitatem: hac
spe freti certissimâ: DEUM Opt. Max. pro
verbi sui veritate potentissimam manum su-
am contra omnes Ecclesiarum Evangelica-
rum hostes, & Christiani sanguinis viros ex-
tensurum: eisq; in medio Tyrannidis ac cru-
delitatis cursu cum eterno conscientiar. sua-
rum morsu horribili, nisi resipuerint, eradica-
turum esse.

Fidem Status in summam expectationem
optimamq; cogitationem adducuntur: Prin-
cipes Evangelicos in hac causa justissimâ &
quisimâq; pro virib. omnib. vigilaturos, Re-
gnum Bohemie & adnexas Provincias de-
fensuros, pressosq; omnes ex hac turbâ turbu-
lentâ & rerum confusione educturos esse:
quod & Regem noviter electum, Serenissi-
mum & Potentissimum Principem ac Do-
minum,

minum, DN. FRIDERICUM V. Rheni Pa-
latinum, Sacri Romani Imperij Archidapife-
rum & Electorem, Ducem Bavariae, Comi-
tem Veldentiae & Spanheimij &c. operose
facturum esse quilibet firmâ animi assensione
sperat: & interno cordis motu adfectuq; sin-
cero præoptat: ut novum hoc regimen tendat
ad divini Numinis ac nominis laudem et glo-
riam, Evangelicæ veritatis propagationem,
Ecclesiæ Christianæ incrementum et emolu-
mentum, tandemq; ad Regionum ha-
rum stabilem ac perpetuam
tranquillitatem.

* * *

In Spe Sustinemur.

No 3722 Cx

210

ULB Halle
004 808 401

3

U 17

h. 326, 20.

V c
3722

KODAK Color Control Patches

Kodak
LICENSED PRODUCT

© The Tiffen Company, 2000

Centimetres

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

esij

AN

S